

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR ADB „GJENSIDIGE“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2020 m. sausio 15 d. Nr. 242-20
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjos ir ADB „Gjensidige“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2019 m. rugpjūčio 16 d. eismo įvykio metu buvo sugadintas pareiškėjai nuosavybės teise priklausantis automobilis „Mercedes-Benz E 220 Bluetec“, valst. Nr. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – automobilis). Pareiškėja kreipėsi į draudiką, apdraudusį eismo įvykio kaltininko – automobilio valdytojo civilinę atsakomybę privalomuoju transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimu, prašydama išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią automobiliui padarytą žalą.

2019 m. rugpjūčio 22 d. draudikas informavo pareiškėją, kad apskaičiuotas automobiliui padarytos žalos dydis yra 12 410 Eur (automobilio remontas ekonomiškai netikslingas, nuostolis apskaičiuotas iš vidutinės rinkos vertės atėmus likutinę vertę pagal realiai gautą pasiūlymą), ir paprašė pateikti išsamesnius 2019 m. rugpjūčio 16 d. eismo įvykio aplinkybių paaiškinimus bei nuotraukas, darytas įvykio vietoje.

2019 m. rugsėjo 18 d. draudikas informavo pareiškėją, kad ji gali automobilį parduoti aukcioną laimėjusiam asmeniui ir kad toliau yra atliekamas įvykio aplinkybių bei apgadinimų, susijusių su įvykiu, tyrimas.

2019 m. spalio 18 d. draudikas pateikė pareiškėjai informaciją, kad yra atliekamas įvykio aplinkybių bei apgadinimų, susijusių su įvykiu, tyrimas.

2019 m. lapkričio 7 d. draudikas informavo pareiškėją, kad, siekiant tinkamai įvertinti įvykio aplinkybes, buvo kreiptasi į teisėsaugos (tyrimo) institucijas dėl nustatytų aplinkybių vertinimo. Pareiškėja nesutikdama su tokiu ilgu žalos administravimu pateikė draudikui pretenziją, kurioje prašė kuo skubiau išmokėti draudimo išmoką.

2019 m. lapkričio 14 d. draudikas atsakydamas į pareiškėjos pretenziją informavo, kad, siekiant tinkamai įvertinti įvykio aplinkybes, buvo kreiptais į teisėsaugos institucijas dėl aplinkybių vertinimo ir kad sprendimas dėl išmokos mokėjimo bus priimtas, kai bus nustatytos visos įvykio aplinkybės.

Pareiškėja kreipėsi į Lietuvos banką nurodydama, kad praėjus daugiau nei trimis mėnesiams po įvykio negavo draudimo išmokos. Pareiškėja, remdamasi Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo (toliau – TPVCAPDĮ) 19 straipsnio 2 dalimi, kurioje nurodyta, kad jei per 30 dienų nuo pretenzijos pateikimo dienos neįmanoma ištirti aplinkybių, būtinų draudžiamą įvykio faktui ar žalos dydžiui nustatyti, išmoka mokama per 14 dienų, skaičiuojant nuo dienos, kai šias aplinkybes būtų įmanoma baigti tirti dedant reikiamas pastangas, tačiau ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo pretenzijos pateikimo dienos (išskyrus atvejus, kai žalos atlyginimo nustatymas priklauso nuo sprendimo baudžiamajame, administraciniame ar civiliniame byloje), prašo rekomenduoti draudikui priimti sprendimą ir išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią 2019 m. rugpjūčio 16 d. eismo įvykio metu patirtą žalą.

Atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi draudikas nurodė nesutinkąs su pareiškėjos reikalavimais ir prašo juos atmesti. Draudikas teigia, kad Draudimo įstatymo 98 straipsnio 3 dalyje yra nustatyta, kad draudikas neturi teisės išmokėti draudimo išmoką ar atsisakyti ją išmokėti, neįsitikinęs, kad draudžiamasis įvykis buvo; atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, nepatikrinęs visos jam prieinamos informacijos. Kadangi nagrinėjamu atveju vis dar yra

vykdomas ikiteisminis tyrimas, tai sprendimą dėl įvykio pripažinimo draudžiamuoju arba nedraudžiamuoju draudikas priims nedelsdamas, kai gaus ir įvertins teisėsaugos institucijų išvadas.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 (2016 m. sausio 28 d. redakcija) patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad šalių ginčas iš esmės kilo dėl draudiko atsisakymo priimti sprendimą žalos byloje, kol nėra gautas atsakymas iš teisėsaugos institucijų.

Vertinant pareiškėjos draudikui keliamo reikalavimo pagrįstumą, visų pirma pabrėžtina tai, kad Draudimo įstatymo 98 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad draudikas privalo tirti aplinkybes, būtinas draudžiamojo įvykio faktui, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui nustatyti, dėdamas reikiamas pastangas. Minėto Draudimo įstatymo straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad draudikas neturi teisės išmokėti draudimo išmoką ar atsisakyti ją išmokėti, neįsitikinęs, kad draudžiamasis įvykis buvo, arba atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, nepatikrinęs visos jam prieinamos informacijos. Pagal Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo (toliau – TPVCAPDĮ) 19 straipsnio 1 dalies nuostatas, atsakingas draudikas privalo išmokėti išmoką per 30 dienų nuo pretenzijos pateikimo dienos. Tačiau atkreiptinas dėmesys į tai, kad jeigu per minėtą terminą neįmanoma iširti aplinkybių, būtinų draudžiamojo įvykio faktui ar žalos dydžiui nustatyti, išmoka mokama per 14 dienų, skaičiuojant nuo dienos, kai šias aplinkybes būtų įmanoma baigti tirti dedant reikiamas pastangas, tačiau ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo pretenzijos pateikimo dienos (išskyrus atvejus, kai žalos atlyginimo nustatymas priklauso nuo sprendimo baudžiamojoje, administracinėje ar civilinėje byloje). Priėmus sprendimą baudžiamojoje, administracinėje ar civilinėje byloje, išmoka turi būti išmokėta per 14 dienų nuo įsiteisėjusio sprendimo, nuosprendžio ar nutarimo gavimo dienos (TPVCAPDĮ 19 straipsnio 2 dalis).

TPVCAPDĮ 3 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad išmoka šio įstatymo nustatyta tvarka mokama dėl nukentėjusiems tretiesiems asmenims padarytos žalos, kai už žalą atsakingiems asmenims valdant ar naudojant transporto priemonę atsiranda civilinė atsakomybė. Sprendžiant klausimą, ar eismo įvykio deklaracijoje nurodytam kaltam dėl eismo įvykio asmeniui atsirado civilinė atsakomybė dėl eismo įvykio metu padarytos žalos, turi būti nustatytos arba paneigtos to asmens civilinės atsakomybės sąlygos. Civilinės atsakomybės atsiradimo sąlygas, pagrindus ir bendruosius žalos atlyginimo principus nustato Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (toliau – CK). Civilinei atsakomybei taikyti būtina nustatyti šias sąlygas: neteisėtus veiksmus (CK 6.246 straipsnis), žalą (CK 6.249 straipsnis), priežastinį ryšį tarp asmens neteisėtų veiksmų ir atsiradusios žalos (CK 6.247 straipsnis), kaltę (CK 6.248 straipsnis). Pažymėtina, kad draudikas pateikė įrodymus, kad sprendimas dėl draudimo išmokos mokėjimo nėra priimtas, nes nėra gauta informacija iš teisėsaugos institucijų.

Vertinant pareiškėjos teiginį, kad draudikas nepagrįstai delsia mokėti draudimo išmoką, atkreiptinas dėmesys į tai, kad draudikas Lietuvos bankui pateikė duomenis, įrodančius, kad buvo kreiptasi į teisėsaugos institucijas dėl įvykio aplinkybių, kurios, Lietuvos banko vertinimu, yra svarbios ir reikšmingos sprendimui dėl draudimo išmokos mokėjimo priimti.

Pažymėtina, kad draudikas, administruojantis pareiškėjai priklausančios transporto priemonės žalos bylą, kol kas nepriėmė sprendimo dėl įvykio pripažinimo draudžiamuoju ir dėl draudimo išmokos mokėjimo. Draudikas tiek pareiškėjai, tiek Lietuvos bankui nurodė, kad sprendimas dėl draudimo išmokos mokėjimo bus priimtas, kai bus gauta visa informacija, reikšminga nustatant draudžiamojo įvykio faktą ir aplinkybes, t. y. gavus informaciją iš teisėsaugos institucijų. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad pagal TPVCAPDĮ nėra pagrindo rekomenduoti draudikui priimti sprendimą dėl įvykio pripažinimo draudžiamuoju nesulaukus atsakymo iš teisėsaugos institucijų.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m.

sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius